

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **X. P. N.**, zastoupený JUDr. Ludvíkem Hynkem, advokátem se sídlem Václavské náměstí 37, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2016, č. j. 45 Az 1/2015 - 27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 8. 6. 2015, č. j. OAM-56/LE-BE02-HA08-2015, žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, která byla rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2016, č. j. 45 Az 1/2015 - 27, zamítnuta. V odůvodnění rozsudku krajský soud shledal jako nedůvodnou námitku nedostatečného zhodnocení hrozby nelidského a ponižujícího zacházení, dle níž má žalobci ve státě původu hrozit umístění do tábora pro odvykání ze závislosti na návykových látkách. Dle krajského soudu se žalovaný ve svém rozhodnutí touto skutečností řádně zabýval a následně ji vyhodnotil jako nevěrohodnou ve vztahu k žádosti o udělení azylu i ve vztahu k doplňkové ochraně. S tímto závěrem žalovaného se krajský soud ztotožnil. Žalobce totiž vypověděl, že žil v roce 2000, resp. 2001 ještě minimálně po dobu 9 měsíců po tvrzeném zásahu policie na území domovského státu, aniž by byl ze strany státních orgánů jakkoliv omezován. Následně území státu svobodně opustil. Po opuštění území mu zastupitelské úřady opakovaně vydaly nové cestovní doklady. Za těchto okolností je dle krajského soudu zřejmé, že orgány domovského státu o návrat žalobce za účelem umístění v odvykacím táboře neusilovaly. Krajský soud dále podotkl, že relevantní skutečností pro posouzení věrohodnosti uvedeného tvrzení žalobce a tedy i celé žádosti o mezinárodní ochranu je bezesporu rovněž i to, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu po osmi letech pobytu v České republice a až v okamžiku zajištění za účelem správního vyhoštění. V případě, že by se žalobce skutečně obával svého návratu do země původu, jistě by žádost o udělení mezinárodní ochrany podal dříve.

Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost a pro nedostatek důvodů rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

Krajský soud se dle stěžovatele vůbec nezabýval jeho tvrzením, že mu v táboře pro odvykání ze závislosti hrozí mučení a nelidské zacházení, protože měla být správním orgánem žadateli poskytnuta doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu. Odůvodnění rozsudku krajského soudu dle stěžovatele neobsahuje argumenty, proč přisvědčil závěru žalovaného, že stěžovatel nemá nárok na poskytnutí doplňkové ochrany. Dle stěžovatele zákon o azylu nestanoví, že by mezinárodní ochranu bylo možné udělit pouze v určitém krátkém období na počátku pobytu žadatele na území České republiky.

Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost, přičemž trval na zákonnosti a správnosti svého rozhodnutí. Uvedl, že správní rozhodnutí bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného stavu věci a je i řádně odůvodněno. Žalovaný zohlednil skutečnosti uváděné stěžovatelem v průběhu správního řízení a posoudil je z hlediska příslušných ustanovení zákona o azylu. Dospěl přitom k závěru, že na straně stěžovatele absentují skutečnosti, jež by mohly být důvodem k udělení azylu či doplňkové ochrany.

K argumentaci stěžovatele ohledně § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu žalovaný odkázal na své vyjádření k žalobě ze dne 3. 9. 2015, kde se touto žalobní námitkou zabýval. Rozsudek krajského soudu dle žalovaného nepomíjí obsah žalobních námitek a vypořádává je v dostatečném rozsahu. Z tvrzení stěžovatele nelze dle žalovaného dovodit, že by v případě návratu mohl být ohrožen skutečným nebezpečím vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný k této námitce poukázal na shromážděný spisový materiál ve věci a zejména na odůvodnění správního rozhodnutí. Žalovaný dále připomněl stěžovatelem uváděnou délku jeho pobytu na zdejšího území a situaci, za níž o mezinárodní ochranu požádal, a v tomto smyslu odkázal na judikaturu zdejšího soudu (konkrétně na rozsudky ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004 - 50, či ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, oba dostupné na www.nssoud.cz).

Závěrem žalovaný uvedl, že krajský soud ozřejmil důvody svého rozhodnutí ve vztahu k žalobním námitkám dostatečnou měrou. Situace, kdy se soud vysloví souhlasně k závěrům, k nimž dospěl ve svém rozhodnutí správní orgán, není dle žalovaného v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz např. usnesení ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 Azs 148/2015 - 59, www.nssoud.cz, a rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006,

pokračování

č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

Povinností žalovaného je žádost o udělení mezinárodní ochrany posoudit na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, z hlediska všech zákonných forem mezinárodní ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 - 107, publikované pod č. 2289/2011 Sb. NSS). V daném případě tak žalovaný učinil a dospěl k závěru, že tvrzení uváděná stěžovatelem ani skutečnosti, které vyšly v průběhu řízení najevo, neodůvodňují udělení některé z forem mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu.

V řízení o kasační stížnosti stěžovatel namítal, že došlo k nesprávnému posouzení jeho žádosti z hlediska doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, přičemž rozsudek krajského soudu v tomto směru označil za nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Neudělení ostatních forem mezinárodní ochrany stěžovatel nezpochybňoval.

Nejvyšší správní soud k uvedenému konstatuje, že neshledal rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným. Ačkoliv lze odůvodnění krajského soudu označit za stručné, vypořádává se přezkoumatelným způsobem s žalobní námitkou stěžovatele, dle níž mu měla být udělena doplňková ochrana z důvodu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť se stěžovatel v případě návratu do země původu obává umístění do tábora pro odvykání ze závislosti na návykových látkách.

Jak plyne z napadeného rozsudku, krajský soud se uvedenou žalobní námitkou zabýval, přičemž se ztotožnil se závěrem žalovaného, který toto tvrzení vyhodnotil jako nevěrohodné, resp. dospěl k závěru, že umístění v takovém táboře a z něho případně plynoucí nebezpečí vážné újmy stěžovateli reálně nehrozí. Krajský soud v rámci přezkumu rozhodnutí žalovaného vyšel zejména z výpovědi stěžovatele, dle níž stěžovatel žil ještě minimálně po dobu 9 měsíců poté, co byl testován policií na přítomnost návykových látek a bylo mu sděleno, že bude umístěn do odvykacího tábora, na území domovského státu, aniž by byl ze strany státních orgánů jakkoliv omezován. Krajský soud dále zohlednil, že stěžovatel opustil území domovského státu svobodně a i následně mu zastupitelské úřady země původu opakovaně vydaly nové cestovní doklady.

Z těchto okolností tedy krajský soud dovodil, že orgány domovského státu o návrat stěžovatele za účelem umístění v odvykacím táboře neusilovaly, a neshledal ani reálné riziko (skutečné nebezpečí), že by tomu mělo být jinak v případě návratu stěžovatele do země původu.

Nejvyšší správní soud v dané souvislosti podotýká, že stručnost odůvodnění krajského soudu je především důsledkem obecně formulovaných žalobních námitek, a absence tvrzení, která by nasvědčovala existenci hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy. Žalovaný i krajský soud přitom přesvědčivě vysvětlili, proč za takovouto hrozbu nelze považovat stěžovatelem uváděné riziko možného umístění v táboře pro odvykání ze závislosti na návykových látkách. Nejvyšší správní soud považuje tyto závěry za přezkoumatelné a rovněž správné.

V dané souvislosti je možné uvést s odkazem např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013 - 38, www.nssoud.cz, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích řízení o udělení mezinárodní ochrany vychází. Žadatele stíhá břemeno tvrzení, které je dále doplněno i důkazním břemenem, jež je však již rozloženo mezi žadatele a správní orgán [k tomu srov. též čl. 4 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepřacované znění) (dále jen „nová kvalifikační směrnice“)]. Ten je taktéž povinen k tvrzením uvedeným v řízení o mezinárodní ochraně zajistit maximální možné množství důkazů a obstarat dostatečně přesné, aktuální a důvěryhodné informace o zemi původu žadatele (viz též čl. 4 odst. 3 nové kvalifikační směrnice). Dle konstantní judikatury zjišťuje správní orgán skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí v první řadě ze žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41, www.nssoud.cz). Rozhodnutí žalovaného a jemu předcházející správní řízení z hlediska uvedených nároků ob stojí. Stěžovatel přitom měl v průběhu správního řízení možnost uvést vše, co považuje za relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Byl s ním veden pohovor a byl poučen o povinnosti uvést pravdivě a úplně všechny skutečnosti nezbytné pro úplné zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí. Doplnění podkladů pro rozhodnutí stěžovatel ne žádal.

Nejvyšší správní soud tedy akceptuje závěr žalovaného i krajského soudu, dle něhož nelze mít na základě obsahu správního spisu za to, že by stěžovateli v případě jeho návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedeného dodává, že souhlasí i se závěrem krajského soudu o tom, že žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany nepůsobí věrohodně i z toho důvodu, že stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu po osmi letech pobytu v České republice a až v okamžiku zajištění za účelem správního vyhoštění. Jak již podotkl krajský soud, v případě, že by se stěžovatel skutečně obával svého návratu do země původu, podal by žádost o udělení mezinárodní ochrany dříve. Ačkoliv tato skutečnost jistě sama o sobě nediskvalifikovala stěžovatele z možnosti udělení některé z forem mezinárodní ochrany a lze dát stěžovateli za pravdu, že podání žádosti o mezinárodní ochranu (resp. dříve učinění prohlášení o úmyslu požádat o mezinárodní ochranu) není obecně, s výjimkou podání žádosti v zařízení pro zajištění cizinců, omezeno konkrétní lhůtou, jeho žádost se tím však stala méně věrohodnou, přičemž nic z toho, co stěžovatel uvádí ani co vyplývá ze shromážděných informací o zemi původu, nesvědčí o tom, že by mu mezinárodní ochrana měla být udělena [srov. také § 16 odst. 2, resp. nyní § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu a k tomuto ustanovení

pokračování

se vztahující judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména rozsudek ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, publ. pod č. 1724/2008 Sb. NSS]. Stěžovatel byl v průběhu pohovoru ve správním řízení dotázán, proč nepožádal o mezinárodní ochranu ihned po svém příjezdu do ČR, věrohodné vysvětlení však nenabídl [k tomu srov. čl. 4 odst. 5 písm. d) nové kvalifikační směrnice].

S ohledem na uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jeho ustálená judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a krajský soud se *prima facie* v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 22. července 2016

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu